CENTROM o. s.

Výroční zpráva 2008

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ

CENTROM

OSTRAVA

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2008

Zpracovali: Bc. Aleš Musil
Mgr. Michaela Grigorová

OBSAH

Kontaktní údaje a organizační struktura …… 4

CENTROM o.s. …… 6

Historie organizace ……..... 7

Hlavní aktivity v roce 2008 …… 8

Přehled projektů realizovaných v roce 2008 ……. 9

Sociální služby …… 14

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – Specializovaná mateřinka …… 15

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – Bydlení s doprovodným sociálním programem 18

Doprovodný sociální program …….. 20

Aktivity zaměřené na získávání bytů…… 26

Realizace projektu v městském obvodu Vítkovice ……..……... 28

Realizace projektu v městském obvodu Radvanice a Bartovice ……..… 29

Realizace projektu v městském obvodu Moravská Ostrava a Přívoz ……... 29

Realizace projektu v městském obvodu Slezská Ostrava …….. 30

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež …….. 31

Sociální poradenství …….. ……. 37

Dobrovolnická služba ……... 43

Prostory k realizaci služeb ……. 44

Personální zajištění projektů v roce 2008…… 45

Vzdělávání, supervize…….. 47

Další aktivity ……...…….. 49

Hospodaření organizace v roce 2008 ……..…… 51

Poděkování ……..…… 52

CENTROM, o.s.

Aloise Gavlase 262/5

700 30 Ostrava - Dubina

Ředitelka: Mgr. Ivana Nesétová - 774 714 002

Realizace projektů a aktivit:

Sirotčí 45

703 00 Ostrava – Vítkovice

tel: 599 526 051

e-mail: centrom@centrom.cz

www.centrom.cz

IČ: 69610371

bankovní spojení: Česká spořitelna
č.ú. 1660983369/0800

Statutární zástupci

Předseda: Jan Houdek – 774 002 116

Místopředseda: Ing. Aleš Niemczyk – 723 531 359

Místopředsedkyně: Mgr. Ivana Nesétová – 774 714 002

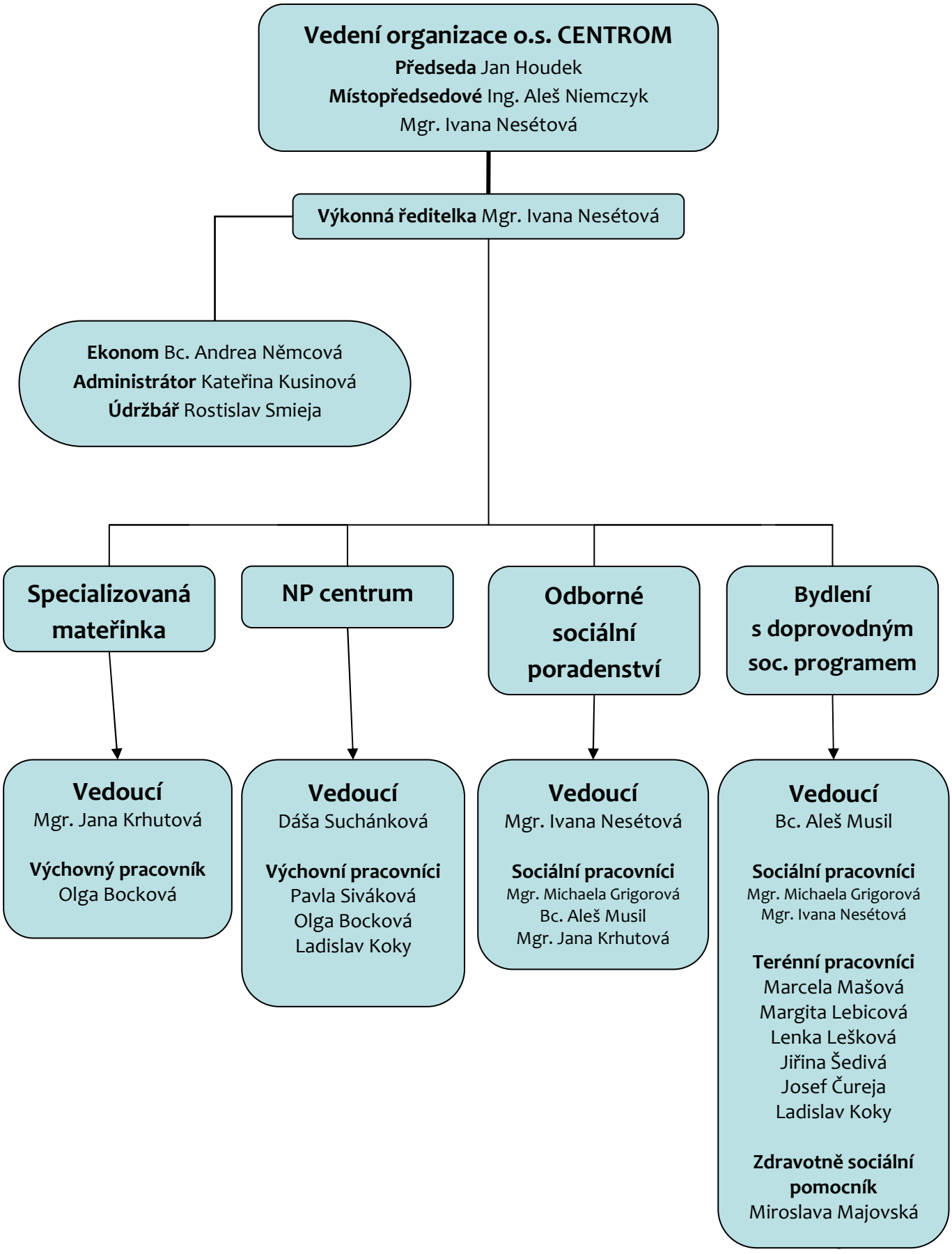
Vedení organizace o.s. CENTROM
Předseda Jan Houdek
Místopředsedové Ing. Aleš Niemczyk
Mgr. Ivana Nesétová
Výkonná ředitelka Mgr. Ivana Nesétová
Ekonom Bc. Andrea Němcová
Administrátor Kateřina Kusinová
Údržbář Rostislav Smieja
Specializovaná mateřinka
NP centrum
Odborné sociální poradenství
Bydlení s doprovodným soc. programem
Vedoucí
Mgr. Jana Krhutová
Výchovný pracovník
Olga Bocková
Vedoucí
Dáša Suchánková
Výchovní pracovníci
Pavla Siváková
Olga Bocková
Ladislav Koky
Vedoucí
Mgr. Ivana Nesétová
Sociální pracovníci
Mgr. Michaela Grigorová
Bc. Aleš Musil
Mgr. Jana Krhutová
Vedoucí
Bc. Aleš Musil
Sociální pracovníci
Mgr. Michaela Grigorová
Mgr. Ivana Nesétová
Terénní pracovníci
Marcela Mašová
Margita Lebicová
Lenka Lešková
Jiřina Šedivá
Josef Čureja
Ladislav Koky
Zdravotně sociální pomocník
Miroslava Majovská

Napomáháme k odstraňování bariér mezi majoritní společností a romskou minoritou na Ostravsku.

Poslání organizace:

Zmírňovat rizika sociálního vyloučení a napomáhat zlepšení životní situace osob ohrožených sociálním vyloučením prostřednictvím škály sociálních služeb a návazných aktivit.

Cílová skupina:

Obecně se jedná o příslušníky sociálně vyloučených, převážně romských komunit. Konkrétně jde o rodiny s dětmi z těchto komunit.

Územní působnost organizace:

Území statutárního města Ostravy, především městské obvody Ostrava-Vítkovice, Ostrava-Radvanice a Bartovice, Moravská Ostrava a Přívoz, Slezská Ostrava (část Kunčičky). Některé dílčí aktivity mají celokrajskou působnost.

Převažující zaměření činnosti organizace:

Organizace v roce 2007 získala registraci podle zákona 108/2006 Sb. ke čtyřem sociálním službám:

- 2x k Sociálně aktivizačním službám pro rodiny s dětmi /registrováno odděleně pro provoz specializované mateřinky a pro realizaci programu sociálního bydlení s doprovodným programem jako dvě samostatné služby/ (§65)
- Provozu NP zařízení pro děti a mládež (§62)
- Odbornému sociálnímu poradenství (§37)

Občanské sdružení CENTROM se od počátku své existence zaměřuje na problematiku romské komunity s tím, že uvedené vymezení není striktní a v odůvodněných případech se zájem sdružení dotýká sociálně exkludovaných skupin obyvatelstva obecně.

Ve svých počátcích (roky 2000 a 2001) realizoval CENTROM několik projektů z oblasti sociální péče o romskou komunitu se zaměřením na děti. Za tuto činnost obdržel v roce 2003 cenu Evens Prize for Intercultural Education 2003.

V letech 2002 - 2004 se členové občanského sdružení CENTROM zapojili do vytváření Komunitního plánu Statutárního města Ostravy.

V roce 2004 sdružení posílilo svou personální kapacitu o členy se zkušenostmi s přípravou a řízením projektů financovaných z fondů EU a státního rozpočtu a provedlo restrukturalizaci členské základny tak, aby došlo k rozdělení sil mezi Komunitní plán a vlastní činnost.

V roce 2005 nově zahájila organizace činnost realizací projektu „Sociální bydlení s doprovodným sociálním programem“. V roce 2005 byly zařazeny do projektu nejprve 4 byty, v lokalitě ulice Sirotčí v Ostravě -Vítkovicích, koncem roku pak byla dokončena rekonstrukce domu Sirotčí 45, který je pro práci s našimi klienty stěžejní. V prosinci pak byla podepsána nájemní smlouva na 10 bytů v tomto domě s majitelem – MO Vítkovice. V průběhu měsíce se do těchto bytů nastěhovalo 10 rodin na základě podnájemních smluv, jejichž součástí je také kontrakt na doprovodný sociální program. Během roku 2006 organizace s těmito rodinami intenzivně spolupracovala. Kromě aktivit souvisejících se sociálním bydlením započala práce na vybavení a zprovoznění Nízkoprahového centra pro děti a mládež, jehož součástí je také specielní mateřinka.

V letech 2006/2007 byl realizován projekt v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů **„Podpora pracovních míst, poradenství a motivační aktivity CENTROM“**. Jednalo se o poskytování odborného poradenství klientům z řad dlouhodobě nezaměstnaných a dále o realizaci rekvalifikačního kurzu pro terénní sociální pracovníky, který absolvovalo 10 nezaměstnaných osob, zaměstnání následně nalezlo 8 frekventantů, z toho 6 v naší organizaci.

V letech 2007 a 2008 získala naše organizace do pronájmu další bytové jednotky určené pro realizaci projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem v městských obvodech Vítkovice, Radvanice a Bartovice, Moravská Ostrava a Přívoz.

Stejně jako v minulých letech šlo o **souhrn resocializačních, vzájemně propojených aktivit** (terénní práce, ambulantní programy, sociální poradenství), jejichž **základem byl projekt bydlení s doprovodným sociálním programem**.

Naše činnost začíná u předškolních dětí v rámci specializované mateřinky, pokračuje prací se školními dětmi a mládeží v rámci nízkoprahového centra (NP centrum), prací s dospělými v rámci ambulantních programů a vzdělávacích aktivit a završuje se působením na rodinu jako celek v rámci programu bydlení s doprovodným sociálním programem. Komplexnost projektu je podle nás základním předpokladem naplnění hlavních cílů:

- posílení schopnosti rodin udržet si bydlení v nájemním vztahu (prevence ztráty nájemního bydlení, terénní práce, poradenství)
- vybudování schopnosti rodin získat a následně si udržet bydlení v nájemním vztahu (program bydlení s doprovodným sociálním programem, realizace ambulantních programů, poradenství)
- vybudování schopností obzvláště hendikepovaných předškolních dětí z cílové skupiny absolvovat proces vzdělávání v základním školství (specializovaná mateřinka)
- posílení schopností školních dětí z cílové skupiny absolvovat proces vzdělávání v základním školství a zvýšit jejich vyhlídky na získání dalšího vzdělání jako předpokladu zaměstnatelnosti (NP centrum, poradenství)
- zvýšení způsobilosti cílové skupiny k jednání s úřady a bezproblémovému styku s majoritou (poradenství, terénní práce)

1. Projekty finančně podpořené z prostředků Statutárního města Ostravy:

OSTRAVA!!!

„Bydlení s doprovodným sociálním programem CENTROM"

Doba realizace projektu: leden 2008 – prosinec 2008
Dotace: **1.400.000**,- Kč

- základem projektu byla realizace tzv. 2. stupně bydlení (Bydlení s kontraktem na doprovodný sociální program) a prevence ztráty nájemního bydlení
- mezi významné složky doprovodného sociálního programu patřila terénní práce, která byla vykonávána romskými zaměstnanci organizace a poskytována nejen klientům umístěným do projektu
- doprovodný sociální program
  - -Kurz hospodárného vaření a zdravé výživy
  - -Kurz údržbářských a zednických prací
  - -Výchovně vzdělávací aktivity pro děti
- projekt byl realizován v Městských obvodech Vítkovice, Radvanice a Bartovice, Slezská Ostrava, Moravská Ostrava a Přívoz

„NP centrum DM CENTROM"

Doba realizace projektu: leden 2008 – prosinec 2008
Dotace: **500.000**,- Kč

- podstatou projektu bylo udržení provozu nízkoprahového centra pro děti a mladé lidi do 26 let ohrožené sociálně patologickými jevy
- mezi cíle patřilo výchovné a resocializační působení na cílovou skupinu formou realizace pro skupinu atraktivních, výchovných, motivačních, na profesionální úrovni koncipovaných a organizovaných volnočasových aktivit, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím pro lepší orientaci uživatelů ve vztazích ve společnosti, rozvoj či udržení osobních a sociálních schopností a dovedností a podpora sociálního začleňování osob do společnosti

„Specializovaná mateřinka CENTROM“

Doba realizace projektu: leden 2008 – prosinec 2008
Dotace: **300.000**,- Kč

- cílem bylo zajištění kontinuity projektu úspěšně realizovaného od září 2006
- projekt byl zaměřen na děti ve věku 3 – 7 let ze sociálně exkludovaných rodin etnicko-sociálního ghetta Sirotčí – Jeremenkova osada v Ostravě - Vítkovicích, konkrétně na děti s kumulací hendikepů (sociálních, etnických, jazykových, apod.)
- náplní projektu byla eliminace a předcházení základnímu hendikepu romských dětí - hendikepu nezpůsobilosti absolvovat základní školu z jiných důvodů než intelektových (sociální nezpůsobilost, jazyková bariéra)

„Odborné sociální poradenství CENTROM“

Doba realizace projektu: leden 2008 – prosinec 2008
Dotace: **200.000**,- Kč

- šlo o poskytování odborného sociálního poradenství jako integrální součásti resocializačního působení v sociálně vyloučených, převážně romských komunitách etnicko – sociálních ghett Ostravy, o zkvalitnění a vyšší profesionální úroveň služby
- podstatou projektu bylo zesystemizování činností realizovaných naší organizací roztříštěně, v rámci několika různých projektů v letech 2006 a 2007:
  - poradenství poskytované v rámci sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi (poradenství k sociálním systémům, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarání osobních záležitostí zejména v oblasti bydlení)
  - poradenství poskytované v souvislosti s provozem NP centra
  - poradenství ke vzdělávání a uplatnění na trhu práce poskytované v rámci projektu hrazeného z ESF v rámci OP RLZ
  - právní poradenství poskytované prostřednictvím třetího subjektu, v rámci partnerské spolupráce s NNO Společně - Jekhetane

„Mediátor pro oblast sociální péče - bydlení s doprovodným sociálním programem CENTROM“

Doba realizace projektu: leden 2008 – prosinec 2008
Dotace: **350.000**,- Kč

- cílem projektu bylo získání dalších bytů do pronájmu od soukromých vlastníků, příslušných samospráv i RPG. Nástrojem k dosažení tohoto cíle bylo vytvoření a obsazení funkčního místa „mediátora“, který s výše uvedenými subjekty komunikoval, snažil se měnit jejich postoj k problematice bydlení sociálně vyloučených a zapojoval všechny tyto instituce do programu budování třístupňového systému bydlení na území města Ostravy

„Zdravotně sociální pomocník“

Doba realizace projektu: leden 2008 – prosinec 2008
Dotace: **200.000**,- Kč

- podstatou projektu bylo využití výsledků a udržení kontinuity projektu Vítkovické nemocnice a. s. – projektu zdravotního asistenta, který na tamním dětském oddělení pracoval od roku 2002 do roku 2007 (od roku 2006 jako zdravotně sociální pomocník), a přenesení činnosti ZSP do naší organizace
- hlavním cílem bylo zlepšit zdravotní stav romské populace, zvýšit zdravotní informovanost a zlepšit přístup této populace k ochraně vlastního zdraví.

2. <u>Projekty finančně podpořené z dotačních titulů státního rozpočtu ČR</u>:

„MPSV – Podpora sociálních služeb s regionální – místní působností Moravskoslezský kraj”

Doba realizace projektu: leden 2008 – prosinec 2008
Dotace: 2. 950.000,- Kč

- Poskytnuté finanční prostředky byly použity na dofinancování následujících projektů:
    1) NP centrum dětí a mládeže Sirotčí 45
    2) Rodinná resocializace s využitím sociálního bydlení jako motivačního prvku
    3) Rodinná resocializace – provoz specielní mateřinky
    4) Poradenství se zaměřením na osoby jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností

„Úřad Rady vlády ČR – komplexní systém sociální péče v romských komunitách“

Doba realizace projektu: leden 2008 – prosinec 2008
Dotace: 1.900.000,- Kč

- jednalo se o integrovaný projekt komplexní sociální péče s cílem předcházet sociálnímu vyloučení cílové skupiny a tam, kde již nastalo, odstraňovat jeho důsledky
- cílem projektu bylo udržet, posílit, či vybudovat dovednosti řešit svou situaci svými vlastními silami, či alespoň k jejich řešení aktivně přispívat.

3. Projekty finančně podpořené z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky v rámci OPRLZ

„OPRLZ – Podpora pracovních míst, poradenství a motivační aktivity“

Doba realizace projektu: realizován od 05/2006 do 04/2008
Dotace: 2. 362.889,- Kč

- projekt jako takový reagoval na zjištěné potřeby občanů dané lokality a přinesl komplexní řešení problémů ve spolupráci s Úřadem práce, rovněž byl realizován rekvalifikační kurz – Vzdělávací program DROM pro terénní sociální pracovníky
- podstatou projektu bylo vzdělávání terénních sociálních pracovníků v rámci rekvalifikačního kurzu a jejich následné zaměstnání; kurz úspěšně absolvovalo 10 nezaměstnaných osob, zaměstnáno bylo 8 frekventantů, z toho 6 v naší organizaci;
  dále odborné poradenství v oblasti zaměstnávání se zaměřením na nezaměstnané absolventy bez praxe, ženy po mateřské dovolené a nezaměstnané nad 50 let

4. Projekty podpořené z Evropského sociálního fondu, státního rozpočtu ČR a rozpočtu MS kraje v rámci SROP v MS kraji

„SROP - Komplexní systém sociální péče CENTROM II“

Doba realizace projektu: *Projekt byl rozdělen do těchto etap:*

①15.03.07 – 31.05.07
②01.06.07 – 30.09.07
③01.10.07 – 31.01.08
④01.02.08 – 15.04.08

Dotace: 3. 369.611,- Kč

Jednalo se o projekt zaměřený hlavně na provoz a dovybavení nízkoprahového zařízení pro děti a mládež na ul. Sirotčí 45.

- podstatou projektu byla sociální integrace romské minority obecně, eliminace základního handicapu minority, podmiňujícího vznik handicapů
- výchovně-vzdělávací působení na děti ve věku 6-12 let prostřednictvím působení NP centra dětí a mládeže
- prevence sociopatogenních jevů u dětí a mládeže ve věku 12 – 15 let prostřednictvím provozu NP centra dětí a mládeže
- realizace výstupů komunitního plánování
- realizace projektu byla velice náročná, nemluvě o dodržení všech podmínek donátora včetně předfinancování projektu

1. **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (§ 65)**

   V rámci registrace na Krajském úřadě byla tato služba rozdělena na dva dílčí samostatně registrované celky:

   A) specializovaná mateřinka

   B) bydlení s kontraktem na doprovodný sociální program

2. **Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (§ 62)**

3. **Sociální poradenství (§37)**

Jedná se o výchovně vzdělávací zařízení pro děti od 3 do 7 let podporující rozvoj rozumových, verbálních i neverbálních dovedností, preferující individuální přístup s přihlédnutím k rodinnému sociálnímu zázemí a k věkovému složení kolektivu. Podporuje rozvoj základních hygienických návyků, základů společenského chování, návyky pobytu v kolektivu a dává každému dítěti možnost seberealizace.

Cíle

Účelem služby je především eliminace a předcházení základního hendikepu romských dětí – hendikepu nezpůsobilosti absolvovat základní školu z jiných důvodů, než intelektových (sociální nezpůsobilost, jazyková bariéra, apod.).

Fungování služby

Specializovaná mateřinka byla otevřena v pracovní dny od 7:00 do 12:30 hodin, v létě byla mimo provoz po dobu 10 dní (z důvodu přítomnosti pracovníků na letním rekondičním pobytu pro děti a z důvodu čerpání dovolené pracovníků). V zimním období byla mateřinka mimo provoz během vánočních svátků od 22.12. do 2.1.2009. Během roku bylo zapsáno **29 dětí**, průměrně docházelo **9 dětí denně** (viz tabulka č.1). Jednalo se především o děti z Jeremenkovy osady a ulice Sirotčí z Ostravy - Vítkovic. V měsíci září došlo k obměně dětí, službu přestalo využívat 6 dětí (4 děti nastoupily do 1. třídy ZŠ, 1 dítě do nultého ročníku a 1 dítě přešlo do jiné mateřské školy – rodiče potřebovali zajistit dozor dítěti až do odpoledních hodin), **počet nově zapsaných dětí činil 10**. Část těchto dětí tvořily děti rodin zařazených v projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem.

Děti v mateřince využívají dvě místnosti, tzv. malou hernu a třídu mateřinky. Malá herna je vybavena stoly a židlemi, které svými rozměry odpovídají dětským proporcím. Třída mateřinky je zařízena vkusným nábytkem, který byl vyroben zvlášť pro tento účel. Součástí nábytku je i speciální kuchyňská linka upravená pro děti. Pro hru dětí jsou využívány převážně dřevěné hračky určené pro rozvoj smyslového vnímání, motoriky a obratnosti, které dětem věnovala Heřmanická věznice. Mateřinka je nadstandardně vybavena množstvím hraček, knih a doplňků.

Samotná výchovně-vzdělávací činnost probíhala za podpory vhodných pomůcek celé dopoledne. Již při příchodu se děti učily základním kulturně společenským návykům – pozdravit, přivítat se, přezout, rozloučit s rodiči, o vše požádat, poděkovat, vzájemně se omluvit, pomoci sobě navzájem.

Vzdělávací činnost probíhala většinou skupinově. Vedoucí pedagožka si na každý týden připravila jedno stěžejní téma, které pak s dětmi hravou formou v průběhu celého týdne

„probírala“ v podobě cvičení, her, povídání, písniček apod. Děti se tak spontánně učily např. upevňovat barvy, číselnou řadu do 10, předložky, výslovnost říkankami, písněmi, učily se tanečky. Poznávaly části svého těla, smysly, domácí a hospodářská zvířata, roční období. Získávaly poznatky o dopravě a hlavně chování chodců, jak se chovat v dopravních prostředcích. Pedagogičtí pracovníci četli dětem pohádky, jednoduché umí děti také zahrát. Děti se učily a rozvíjely slovní zásobu českého jazyka, ale rovněž romského. Romský pedagogický asistent jim vyprávěl pohádky v jejich rodném jazyce. Děti denně cvičily obratnost na jednoduchých nářadích, cvičily s náčiním – míče, aj., učily se základním názvoslovím – zástup, řada, klek, sed, apod.

Děti již umí řadu pohybových her, rády kreslí, učí se zacházet s nůžkami při dodržování zásad bezpečnosti. Malují, skládají, lepí, procvičují jemnou motoriku – navlékání korálků, cvičí grafomotoriku. Předškolní děti získávají základy psaní do sešitů, poznávají hlásku na začátku svého jména (někteří umí vyhledat i písmena), dělí slova na slabiky.

Služba byla poskytována bezplatně.

Tabulka č.1 Návštěvnost specializované mateřinky v r.2008

	Specializovaná mateřinka				
	Zapsáno		Počet návštěv	Průměr za den	Provozní dny
	chlapci	dívky			
leden	18		178	8	22
	10	8			
únor	19		199	10	20
	10	9			
březen	17		172	9	20
	8	9			
duben	17		192	9	22
	8	9			
květen	16		189	9	22
	8	8			
červen	16		154	8	21
	8	8			
červenec	16		127	7	19
	8	8			
srpen	16		95	7	14
	8	8			
září	19		185	9	22
	8	11			
říjen	16		177	9	21
	8	8			
listopad	17		143	8	19
	9	8			
prosinec	15		100	7	15
	7	8			
CELKEM ZA ROK 2008	**29**		**1911**	**9**	**237**
	15	**14**			

Akce „Den dětí“ realizovaná 2.6.

Před vystoupením na 5.divadelní pouti Bez bariér

V rámci mimořádných aktivit proběhlo:

24.4.
Vystoupení dětí z mateřinky (cvičení s látkovými kostkami na reprodukovanou hudbu) na V. ročníku mezinárodního festivalu filmů o trvale udržitelném rozvoji v Divadelním sále Domu kultury města Ostravy.

22.5.
Besídka ke Dni matek – určená pro rodiče dětí navštěvujících mateřinku; ukázka toho, co se děti v mateřince naučily a jak jsou připravené na vstup do základní školy.

2.6.
„Den dětí“ – venkovní aktivity (hry a soutěže) se sladkými odměnami.

25.6.
„Cesta za pokladem“ - výlet do Bělského lesa v Ostravě.

10.7.
Dopoledne s Policií ČR – program pro děti ze specializované mateřinky a NP centra (cvičení psů, boj se zloději, zbraně a ochranné pomůcky, jízda na koních, hasící technika, plošina).

23.9.
Vystoupení dětí z mateřinky (cvičení s látkovými kostkami na reprodukovanou hudbu, zpívání písničky, 2 tanečky) na 5. divadelní pouti Bez bariér v Divadle loutek v Ostravě.

8.10.
Vystoupení dětí z mateřinky v Komunitním centru (KC) na ul. Sirotčí 45 při příležitosti návštěvy p. Trottmana z Rady pro sociální věci francouzského velvyslanectví v ČR.

5.12.
Mikulášská besídka v Komunitním centru CENTROM o.s.

Základem projektu je budování 2. stupně bydlení[1] pro rodiny s dětmi, následná práce s celou rodinou a její aktivizování k využití nabízených služeb. Naší strategií je nejen poskytnout na přechodnou dobu klientům bydlení, ale provázat ho s celkovým resocializačním procesem, udržet určitou míru vlivu na klienty i poté, co je základní resocializační cyklus ukončen, a klienti přechází do nájemního bydlení. Jde o to, napomoci klientům žít ve skupině, napomoci k vytvoření hodnot, mezi které kvalita bydlení patří, poskytnout dobrý příklad jak si bydlení udržet a jakým způsobem hradit nájemné včetně souvisejících služeb. Této strategii odpovídá i skutečnost, že si klienti náklady spojené s bydlením hradí v plné výši sami.

Cíl projektu

Cílem projektu je dosáhnout změny chování cílové skupiny klientů, mimo jiné i ve vztahu k využití finančních zdrojů pro potřeby rodiny, a tím napomoci k vymanění rodiny ze sociální exkluze, včetně návratu k bydlení s nájemní smlouvou. U klientů bydlících v bytech s nájemní smlouvou pak předejít ztrátě tohoto bydlení v důsledku neplatičství.

Součástí projektu jsou ambulantní sociální programy, výchovné a vzdělávací aktivity /kurzy/, které patří k motivačním prvkům s cílem aktivizovat uživatele pro řešení a spolupráci ohledně stabilizace své situace a hledání následného – vyššího stupně bydlení (v ideálním případě s vlastní nájemní smlouvou). Účast v doprovodných programech je pro uživatele povinná. Jedná se o kurz údržbářských a zednických prací vedený profesionálem, ve kterém se uživatelé učí drobným opravám a aktivně se podílejí na správě bytů a okolí svého bydliště. Další motivační aktivitou je kurz hospodárného vaření a zdravé výživy pro ženy - matky.

Klienty pro zařazení do programu bydlení vybírá na návrh místně příslušného odboru sociálních věcí (OSV) městského obvodu (MO) tzv. poradní sbor, složený ze zástupců naší organizace, místně příslušného OSV a romského poradce Magistrátu města Ostravy.

Součástí projektu byla rovněž terénní práce zacílená na prevenci bezdomovectví - prevenci ztráty nájemního bydlení u uživatelů (rodin s dětmi), bydlících dosud v nájemních bytech. Po celý rok 2008 probíhala terénní sociální práce v úzké spolupráci se zástupci sociálního odborů v obvodech Radvanice a Bartovice, Vítkovice a Slezská Ostrava (lokalita Kunčičky). Tato služba rovněž zahrnovala terénní práci, kterou poskytovali terénní pracovníci

[1] 3.stupeň – ubytovny, 2.stupeň – bydlení s podnájemní smlouvou a kontraktem na sociální program, 1.stupeň – bydlení s asistencí pracovníka v soc.službách (bez doprovodného soc.programu), případně bydlení s vlastní nájemní smlouvou

v oblasti ulic Sirotčí – Jeremenkova osada a vztahovala se mimo jiné i ke klientům programu bydlení s doprovodným sociálním programem.

Získání bytů do pronájmu (vývoj):

2005

10 bytových jednotek na ul. Sirotčí v Ostravě – Vítkovicích

2007

5 bytových jednotek na ul. Sirotčí v Ostravě – Vítkovicích

5 bytových jednotek na ul. Pátova v Ostravě – Radvanicích

1 bytová jednotka na ul. Karoliny Světlé v Ostravě – Přívoze

2008

1 bytová jednotka na ul. Sirotčí v Ostravě – Vítkovicích

2 bytové jednotky na ul. Pátova v Ostravě – Radvanicích

1 bytová jednotka na ul. Karoliny Světlé v Ostravě – Přívoze

K naplnění podstaty projektu byla nutná spolupráce naší organizace s místními samosprávami a s privátním sektorem. Oba předpoklady byly v roce 2008 naplňovány a prohlubovány (viz dále Realizace projektu Mediátor pro oblast sociální péče).

Tabulka č.2 Realizace projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem v roce 2008

MĚSTSKÝ OBVOD	Nové bytové jednotky r.2008	Celkem bytových jednotek
Vítkovice	1	**16**
Radvanice a Bartovice	2	**7**
Moravská Ostrava a Přívoz	1	**2**
CELKEM	4	**25**

Tabulka č.3 Věk klientů v projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem

OBDOBÍ	VĚK KLIENTŮ	Děti		Ženy	Muži
		dívky	chlapci		
Kojenecké	do 1 roku	2	1		
Batolecí	1-3 let	6	6		
Předškolní	4-7 let	11	12		
Raný a střední školní věk	8-11 let	5	4		
Starší školní věk	12-15 let	5	3		
Adolescence	16-19 let	1	2	2	
Mladá dospělost	20-34 let			18	13
Střední dospělost	35-44 let			5	4
Starší dospělost	45-60 let				2
CELKEM		**30**	**28**	**25**	**19**
VĚKOVÝ PRŮMĚR		7,04	7,37	27,5	31,6

Graf č.1 Klienti v programu Bydlení s DSP

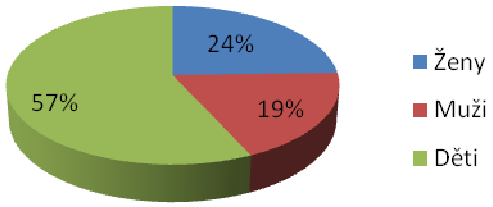

Graf č. 2 Věk dětí v programu Bydlení s DSP

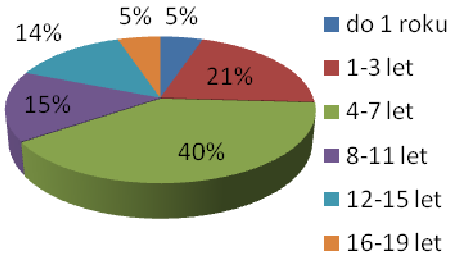

Graf č.3 Věk dospělých v programu Bydlení s DSP

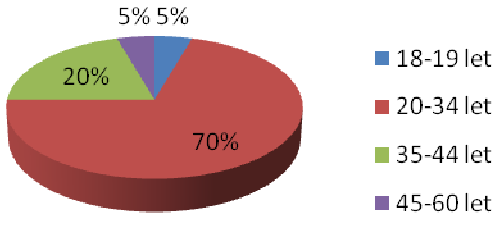

Doprovodný sociální program

Kurz šití:

Zcela novou aktivitou v rámci doprovodného sociálního programu byl dvouměsíční kurz šití pro klientky bydlení a jejich starší dcery, které se v něm podílely na tvorbě krojů pro dívky z tanečního kroužku NP centra. Lektorkou kurzu byla Mgr. Ivana Nesétová, kurz probíhal nepravidelně v měsíci březnu a dubnu.

Kurz hospodárného vaření a zdravé výživy:

Ve Vítkovicích začal kurz probíhat pravidelně od dubna pod vedením dvou romských lektorek p. Šedivé (v červnu začala realizovat kurz v Radvanicích) a p. Lebicové (realizace kurzu ve Vítkovicích). Obě lektorky byly zároveň zaměstnány v organizaci jako terénní pracovnice. Klientky byly stejně jako minulý rok rozděleny do dvou skupin, kurz ze začátku probíhal každé pondělí, poté byl den konání na přání klientek změněn na čtvrtek, pro klientky tedy jednou za 14 dní. Každý kurz byl zaměřen na určité téma spojené s následným vařením pokrmu. Lektorky rozebraly některou konkrétní složku potravy, její vhodnost, případně škodlivost ve stravě, upozornily, které potraviny tuto složku obsahují. Témata jednotlivých kurzů byla volena s přihlédnutím ke konkrétním požadavkům klientek. Klientky po skončení

vaření obdržely materiály s uvedením receptu jídla, které připravovaly, a s informacemi o probírané složce potravy.

Konání kurzu ve Vítkovicích bylo pozastaveno v letních měsících z důvodu nemocenské a čerpání dovolené lektorky. Od září do konce roku kurz fungoval v plném rozsahu.

V Ostravě - Radvanicích začal Kurz hospodárného vaření a zdravé výživy probíhat v červnu, po otevření Komunitního centra o.s. Společně - Jekhetane na Pátové ulici, ve kterém je k dispozici kuchyňský kout s příslušenstvím. Kurz byl určen pro 5 klientek sociálního bydlení a fungoval na stejném principu jako ve Vítkovicích, s tím rozdílem, že se všechny klientky účastnily kurzu každý týden. Probíhal i během letních prázdnin. Klientky se o kurzu a jeho vedení vyjadřovaly velmi pochvalně.

Kurz údržbářských a zednických prací:

Foto: Montáž nových schránek na chodbě domu na ul. Sirotčí 45

V 1.čtvrtletí roku 2008 nebyl kurz realizován. Kurz začal v dubnu, konal se nepravidelně, dle potřeby a domluvy s klienty. V dubnu jsme zaměstnali na HPP údržbáře a zároveň lektora kurzu p. Smieju, který se profesně osvědčil v minulém roce. V první polovině roku jsme

s klienty realizovali hlavně práce na údržbě jednotlivých bytů a celého domu na Sirotčí 45, rovněž probíhala výroba další kancelářské sestavy (poličky, stůl na PC do kanceláře, poličky do mateřinky). V srpnu jsme s klienty realizovali hlavně práce na opravě nově získaného bytu č.15 na Sirotčí 43 (odplísnění, škrábání zdí, malování, úklid, aj.). Práce probíhaly především v týdnech od 4.8. do 8.8. a od 18.8. do 22.8., na opravách se podíleli postupně všichni klienti.

Součástí kurzu bylo rovněž provádění úklidu kolem domu, kterého se účastnily i ženy s dětmi.

Jednotlivých aktivit se účastnili vždy maximálně 3 klienti (vyjma úklidu kolem domu - při něm pomáhaly i ženy a děti), vzhledem k pracím, které byly prováděny, by větší počet mužů nebyl účelný.

V září došlo ke krátkodobému nucenému přerušení kurzu z důvodu dlouhodobé nemoci lektora p. Smieji. V říjnu jsme přijali na DPP údržbáře p. Paličku, jako jeho zástupce.

V Ostravě - Radvanicích a Přívoze se klienti podíleli především na drobných opravách ve svých bytech.

Foto: Do úklidu kolem domu na ul. Sirotčí 45 se zapojily i děti klientů programu Bydlení …

Výchovné kurzy pro děti:

V době, kdy probíhal kurz vaření, zajišťovala v nízkoprahovém zařízení ve Vítkovicích pedagožka Dáša Suchánková pro děti klientek zajímavou a smysluplnou činnost, adekvátní jejich věku. Většina činností byla zaměřena na rozvoj jemné motoriky, výtvarné a rukodělné aktivity. Během kurzů si lektorka s dětmi povídala a hrála, s cílem rozvíjet u dětí empatické schopnosti a spolupráci ve skupině. V Radvanicích byly během kurzu přítomny také děti klientek, mohly využívat prostory nízkoprahového centra na ul. Pátova.

Terénní sociální práce:

Terénní práce jako jedna z forem doprovodného sociálního programu probíhala ve třech městských obvodech Ostravy a byla prioritně zaměřena na prevenci ztráty bydlení u romských rodin. Práci vykonávalo 6 kvalifikovaných terénních pracovníků - 2 v městském obvodu Radvanice (lokalita Trnkovec a Lipina), 3 v městském obvodu Vítkovice (jeden z nich pracoval především s rodinami v projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem) a 1 v městském obvodu Slezská Ostrava (lokalita Kunčičky).

Klientelu v dané lokalitě kontaktovali terénní pracovníci na základě své znalosti prostředí a v součinnosti s místně příslušným OSV a romskými poradci daného MO.

Základní sociální poradenství, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, pomoc při uplatňování práv, zájmů a obstarání osobních záležitostí byla klientům poskytována v jejich přirozeném prostředí (v bytech, na ulici). Další sociální poradenství a sociálně terapeutické služby poskytoval v případě potřeby kvalifikovaný sociální pracovník, který je současně koordinátorem terénních pracovníků. Terénní pracovníci si vedli terénní deníky a kontaktní knihy, do nichž denně zaznamenávali čas kontaktu s klientem, průběh kontaktu a stručný popis sociálních zakázek, které řešili. Všichni pracovníci podstupovali pravidelnou supervizi (cca 1x měsíčně s externím supervizorem), 1x týdně se účastnili porad terénního týmu.

Během roku 2008 pracovali terénní pracovníci s celkem 607 klienty (229 mužů, 378 žen), celkem se uskutečnilo 4295 kontaktů. Kontakty s klienty zařazenými do programu Bydlení s doprovodným sociálním programem tvořily 39% z uvedeného počtu (tedy 1694 kontaktů).

Protože se v průběhu roku změnily sledované ukazatele, nelze vytvořit souhrnnou tabulku za celý rok.

Tabulka č.4 Terénní práce s klienty v 1. pololetí 2008 – činosti terénních pracovníků

	1. kontakt	Intervence	Poradenství	Rodina	Zprostřed-kování	Jednání v zájmu klienta	Doprovod	Telefon
LEDEN	47	102	116	57	53	11	35	9
ÚNOR	51	143	108	53	67	13	63	33
BŘEZEN	49	157	165	68	90	57	51	17
DUBEN	30	108	148	87	73	14	34	15
KVĚTEN	62	193	214	88	92	14	41	24
ČERVEN	36	81	104	49	75	4	35	11
CELKEM	**275**	**784**	**855**	**402**	**450**	**113**	**259**	**109**

1. Klient, se kterým se pracovník setkal poprvé; 2. Intervence. Krátké jednání s klientem; 3. Poradenství. Práce s klientem (na zakázce); 4. Práce na problému v rodině; 5. Zprostředkování, doporučení jiné služby klientovi; 6. Jednání v zájmu klienta bez jeho přítomnosti; 7. Doprovod klienta, asistence při vyřizování; 8. Telefonické vyřizování

Ve 2. pololetí roku 2008 byly sledovány také následující ukazatele:

Tabulka č.5 Přehled problémů řešených v rámci terénní práce

	dávky	bydlení	vzdělávání	zaměstnání	exekuce	jiné
ČERVENEC	41	170	0	89	9	227
SRPEN	26	145	2	91	13	146
ZÁŘÍ	51	120	9	135	5	146
ŘÍJEN	24	86	8	94	3	90
LISTOPAD	35	144	0	64	9	128
PROSINEC	22	120	2	38	6	99
CELKEM	**199**	**785**	**21**	**511**	**45**	**836**

Tabulka č. 6 Přehled činností terénních pracovníků

	poradenství	zprostřed-kování	jednání v z. klienta	doprovod	konzultace	telefon
ČERVENEC	322	66	41	40	7	7
SRPEN	283	44	13	60	18	1
ZÁŘÍ	347	1	2	32	21	0
ŘÍJEN	177	0	0	8	0	0
LISTOPAD	188	0	0	74	1	0
PROSINEC	232	0	1	28	26	2
CELKEM	**1549**	**111**	**57**	**242**	**73**	**10**

Zdravotně sociální pomocník:

Zdravotně sociální pomocník začal v o. s. CENTROM působit v lednu roku 2008. Projekt navázal na pilotní projekt Vítkovické nemocnice a. s., v rámci kterého zdravotní asistent na tamním dětském oddělení působil od roku 2002 do roku 2007. V roce 2008 pokračoval v činnosti na výše uvedeném oddělení. Jeho práce se řídila harmonogramem, který zahrnoval jak práci na dětském středisku, tak také práci v terénu – tedy přímo v rodinách klientů. Lze říci, že práce na středisku tvořila přibližně 75% pracovní doby zdravotně sociálního pomocníka, práce v terénu zbývajících 25%.

Hlavním cílem bylo zlepšení zdravotního stavu romské populace, zvýšení zdravotní informovanosti a zlepšení přístupu této populace k ochraně vlastního zdraví. Úkolem zdravotně sociálního pracovníka bylo zejména:

1. Ve spolupráci s obvodním lékařem zlepšovat komunikační bariéru a eliminovat určitou nedůvěru k nabízené zdravotní péči. Zdravotně sociální pomocník představuje jakýsi spojovací článek mezi klientem, lékařem a zdravotní sestrou. Jeho činnost má vést k usnadnění komunikace mezi zdravotníky a jejich pacienty.
2. Poskytovat základní sociální poradenství.
3. Aktivně se podílet na zvýšení proočkovanosti romské populace – přímo kontaktovat cílovou skupinu, šířit zdravotní osvětu a nabízet doprovod.
4. Provádět edukaci v oblasti zdravotní prevence, podávat léky, kontrolovat dodržování léčebného režimu.
5. Zlepšovat přístup cílové skupiny k zdravotní péči – zprostředkovávat a nasmlouvávat lékaře klientům, kteří lékaře z jakéhokoliv důvodu nemají.
6. Spolupracovat se základními školami, asistenty pedagoga a terénními pracovníky dané lokality – např. připravovat besedy se žáky základních škol na téma pohlavně přenosných chorob a antikoncepce. V roce 2008 proběhlo 8 besed, kterých se zúčastnili žáci 8. a 9. tříd.
7. Poskytovat klientům doprovod na lékařská vyšetření.

Na dětském středisku se zdravotně sociální pomocník věnoval administrativní činnosti, dezinfekci ploch a přípravě ordinace, poskytoval asistenci při odběrech, komunikoval s pacienty v čekárně, pomáhal při preventivních kontrolách a asistoval při kontrole zraku, sluchu a při očkování dětí.

Tabulka č. 7 – počet klientů a kontaktů zdravotně sociálního pomocníka

	Celkem	klienti -	klienti -	počet
leden	29	27	2	49
únor	43	33	10	61
březen	33	27	6	52
duben	41	39	2	62
květen	40	38	2	49
červen	42	37	5	51
červenec	45	41	4	63
srpen	62	54	8	96
září	44	41	3	53
říjen	33	29	4	46
listopad	37	35	2	46
prosinec	31	29	2	36
CELKEM	**186**	**155**	**31**	**664**

Přítomnost zdravotně sociálního pomocníka na dětském středisku se setkala s velice kladným ohlasem jak lékařů a zdravotnického personálu, tak klientů. Velkým přínosem je zlepšení informovanosti klientů o zdravotních rizicích a zvýšení jejich motivace k péči o zdraví a k využívání zdravotnických služeb.

Aktivity zaměřené na získávání bytů

Mediátor pro oblast sociální péče – bydlení s doprovodným sociálním programem CENTROM

V roce 2008 realizovala organizace projekt, v rámci kterého tzv. mediátor komunikoval se subjekty v rámci bankovního, soukromého a samosprávního sektoru a usiloval o jejich zapojení do programu budování třístupňového systému bydlení. Hlavním cílem bylo získání bytů od soukromých vlastníků i příslušných samospráv.

V průběhu roku 2008 jednal mediátor opakovaně s následujícími subjekty a jejich zástupci:

Komerční banka	*bankovní makléř*
Česká spořitelna	*bankovní makléř*
Raiffeisen bank	*bankovní makléř*
RING – Reality INvest Group spol s. r. o.	*jednatel společnosti*
BYTASEN, spol. s. r. o.	*vedoucí pobočky*
RPG Byty, s. r. o.	*ředitel pro vnější vztahy*

Magistrát města Ostravy	*náměstek primátora*
	koordinátor pro romskou menšinu
	pracovník odboru ekonomického rozvoje
ÚMOb Vítkovice	*starosta*
	místostarosta
	vedoucí majetkového odboru
ÚMOb Moravská Ostrava a Přívoz	*místostarostové*
	vedoucí odboru bytového hospodářství
	vedoucí odboru sociálních věcí
ÚMOb Radvanice a Bartovice	*místostarostka*
	vedoucí odboru sociálních věcí
	pracovnice majetkového a bytového odboru
ÚMOb Slezská Ostrava	*vedoucí odboru sociálních věcí*
	zástupce vedoucího odboru sociálních věcí

V roce 2008 byly organizaci přiděleny do pronájmu tři byty. Na základě četných a pravidelných jednání se zástupci Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz jsme rovněž získali souhlas s pronájmem čtyř bytových domů v tomto obvodu. V rámci IPRM Ostrava jsme získali souhlas s pronájmem dvou bytových domů na ulici Sirotčí v Ostravě – Vítkovicích.
Na základě četných a pravidelných jednání se zástupci Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz jsme v období 1/2008-12/2008 získali souhlas s pronájmem nemovitostí – bytových domů Zukalova 1401/3, Zukalova 3122/1, Válcovní 368/50, Hlučínská 14,16.
Tímto sdružení CENTROM získalo 40 bytů pro sociálně vyloučené obyvatele Ostravy.

12. listopadu se v o. s. CENTROM uskutečnilo závěrečné setkání všech zástupců samospráv a společnosti RPG Byty, s. r. o. Výstupem tohoto společného jednání bylo konstatování všech přítomných, že jednotná politika bydlení s doprovodným sociálním programem pro danou cílovou skupinu na území města neexistuje a realizace třístupňového systému bydlení s doprovodným sociálním programem je nanejvýše vhodným počátkem k vybudování bytové politiky na lokální úrovni pro danou cílovou skupinu.

K významným aktivitám v rámci projektu patřily rovněž dvě prezentace třístupňového systému bydlení, kterých se aktivně spolu s mediátorem účastnila výkonná ředitelka organizace. Jedná se o níže uvedené:

- Výkonná ředitelka organizace Mgr. Nesétová prezentovala projekt Bydlení s doprovodným sociálním programem a způsob vedení terénní a sociální práce na Ostravsku na Francouzsko-českém semináři o sociálních službách na místní úrovni dne 25.9. v Praze. Prezentace byla podle ohlasů velmi úspěšná, na jejím základě

navštívil naši organizaci v říjnu poradce pro sociální záležitosti (Rady pro sociální věci Francouzského velvyslanectví v ČR) p. Eric Trottman.

- Mgr. Nesétová se účastnila odborné konference „Sociální bydlení“ v Brně ve dnech 24.-25.11. pořádané Veřejným ochráncem práv, na které vystoupila s příspěvkem týkajícím se projektu Mediátora a třístupňového systému bydlení. Účelem pracovní konference byla diskuze a nalezení praktických a použitelných návodů pro obce a města, které by jim pomohly předcházet rozšiřování a tvorbě sociálně vyloučených lokalit se zdůrazněním potřeby zajištění bydlení.

Realizace projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem v městském obvodu Vítkovice

V městské části Ostrava – Vítkovice **provozujeme 16 bytů**. Konkrétně se jedná o 10 bytů v domě č. 45, 1 byt v domě č. 39A, 2 byty v domě č. 41 A a 3 byty v domě č. 43 (z toho jeden nově získaný v roce 2008 - nájemní smlouva na tento byt byla podepsána v červenci; pět bytů bylo získaných již v roce 2007), všechny na ul. Sirotčí. Do uvedených pěti bytů, se po nezbytných opravách stěhovaly rodiny v březnu 2008. Tři rodiny se přestěhovaly z domu č. 45 do bytů v domech 43 a 41A (tímto způsobem přešly do tzv. mezistupně mezi bydlením 2. a 1. stupně s volnějším režimem bez doprovodného sociálního programu /kurzů/ s asistencí pracovníka v sociálních službách). Dva byty v domech 39A a 41A a uvolněné tři byty na Sirotčí 45 byly obsazeny novými klienty zařazenými do programu bydlení s kontraktem. Ve čtyřech případech se jednalo o velmi mladé rodiny s jedním až dvěma dětmi. U poslední rodiny se jednalo o druha s družkou se třemi dětmi ve vlastní péči a jedním dítětem umístěným v Kojeneckém ústavu. Jednali jsme o navrácení dítěte zpět do rodiny, soud však s přihlédnutím k mnoha okolnostem, mezi něž patřilo i další těhotenství matky a blížící se termín nástupu výkonu trestu jejího druha, svěření dítěte do péče zamítl.
V srpnu odešly z programu 2 rodiny. Jedna rodina odešla na vlastní žádost, druhé rodině byl zrušen kontrakt pro neplacení nájmu a nedodržování pravidel programu.

Co se týče klientů v projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem: jedná se o 13 úplných rodin (muž se ženou jako manželé nebo druh s družkou) s jedním až šesti dětmi a 3 rodiny neúplné (osamělé matky: dvě matky s jedním dítětem, jedna matka se třemi dětmi). Většinu uživatelů tvoří klienti hlásící se k romské národnosti, v jednom případě jde o smíšenou rodinu a v jednom o rodinu neromskou (osamělá matka s jedním dítětem).

Ve Vítkovicích bylo do programu k 31.12.2008 zařazeno 71 osob, z toho 42 dětí.

V obvodu Ostrava–Vítkovice pracovali od začátku roku tři terénní pracovníci. M. Mašová a J. Čureja (vystřídán L.Kokym v druhé polovině roku) pracovali především s klienty zařazenými v programu bydlení s kontraktem, ale rovněž v rodinách ohrožených ztrátou nájemního

bydlení. Třetí terénní pracovnice M. Lebicová se svou činností zaměřovala na nezaměstnané klienty.

Realizace projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem v městském obvodu Radvanice a Bartovice

V městské části Ostrava – Radvanice **provozujeme 7 bytů ve třech domech na ulici Pátova**, z toho 2 byty jsme od MO Radvanice a Bartovice získali do pronájmu na konci roku 2008. Všechny byty jsou velikosti 1+1 a nacházejí se v domech č. 2 (1 bytová jednotka), 4 (4 b.j.) a 6 (2 b.j.). V současné době (leden 2009) pronajímáme další získaný byt o velikosti 2+1 (pronájem od 1.1.2009). Jeden nově získaný byt se musel zrekonstruovat celý (vybudování sprchového koutu, zavedení plynu, nová elektřina, apod.) – náklady vzal na sebe ÚMOb Radvanice a Bartovice, ve druhém se prováděly minimální úpravy a opravy (instalace nové kuchyňské linky, nová přípojka vody do kuchyně).
Do bytů pravidelně dochází terénní pracovnice o.s. CENTROM, která s rodinami pracuje na definování sociálních zakázek a provádí výběr nájmů.
Co se týče klientů v projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem: jedná se o 6 úplných rodin (muž se ženou jako manželé nebo druh s družkou) s jedním až čtyřmi dětmi a 1 rodina neúplné (osamělá matka s jedním dítětem).

Počet osob zařazených v MO Radvanice do programu k 31.12.2008 činí 25, z toho je 12 dětí.

V obvodu Radvanice a Bartovice v roce 2008 působili dva terénní pracovníci, jeden v lokalitě Lipina, druhý v lokalitě Trnkovec (ten současně pracoval s rodinami zařazenými do projektu Bydlení; viz výše).
V roce 2008 pokračovala spolupráce s NNO Společně-Jekhetane o.s. především v rámci realizace ambulantních programů a výchovně-vzdělávacích aktivit. Od června se v prostorách KC na ul. Pátova pravidelně konaly Kurzy hospodárného vaření a zdravé výživy určené ženám zařazeným do projektu.

Realizace projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem v městském obvodu Moravská Ostrava a Přívoz

V domě soukromého majitele na adrese K. Světlé 12 v Ostravě – Přívoze jsme v roce 2008 provozovali pro klienty bydlení s doprovodným sociálním programem **2 byty**. Oba byty byly obsazeny osamělými matkami (obě mají dvě děti). Od jedné z nich v srpnu odešel druh. V měsících říjen – prosinec jsme s touto klientkou řešili její svízelnou životní a sociální situaci, klientka však neustále porušovala dohody, přestala hradit nájem, z bytu byl odpojen

plyn i elektřina. Kvůli této skutečnosti byly svolány dvě setkání zástupců poradního sboru (včetně zástupců sociálního odboru, mezi nimi romská poradkyně a pracovnice OSPOD), na kterých se mimo jiné řešily problémy s neplatičstvím klientky (za její přítomnosti). Klientce byla nabídnuta možnost zprostředkování místa v Domově pro matky s dětmi, do doby než vyřeší svou tíživou situaci (s tím, že se poté může vrátit zpět do projektu Bydlení s DSP). Tuto nabídku klientka odmítla. Situace klientky se neustále zhoršovala i díky neplnění dohod se sociálními pracovníky naší organizace, a tak jsme se v závěru roku rozhodli o ukončení kontraktu a vypovězení smlouvy o podnájmu pro porušování pravidel programu a neplacení nájemného.

Realizace projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem v městském obvodu Slezská Ostrava

V tomto obvodu po dohodě a ve spolupráci s romským asistentem ÚMOb Slezská Ostrava působila jedna terénní pracovnice, a to především v lokalitě Kunčičky. Bydlení s doprovodným sociálním programem nebylo v tomto MO naší organizací realizováno.

Od poloviny roku probíhají intenzivní jednání se zástupci samospráv v jednotlivých městských obvodech o poskytnutí dalších bytových jednotek do programu.

Tabulka č. 8 Program Bydlení s doprovodným sociálním programem /k 31.12. 2008/

Městský obvod	Počet bytů	Počet klientů / z toho dětí
Vítkovice	16	71 / 42
Radvanice a Bartovice	7	25 / 12
Moravská Ostrava a Přívoz	2	6 / 4
CELKEM	**25**	**102/58**

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (NP centrum) usiluje o sociální začlenění a pozitivní změnu v životním způsobu dětí a mladých lidí ve věku od 6 do 26 let, kteří se nacházejí v nepříznivé sociální situaci. Snažíme se předcházet sociálnímu vyloučení našich klientů, a to poskytováním informací, odborné pomoci a podpory a nabídkou velkého množství alternativ kvalitního trávení volného času.

Služba je poskytována bezplatně, využívat ji může výše uvedená skupina klientů bez rozdílu pohlaví, národnosti, víry, mateřského jazyka a ekonomické situace. Každý z nich je respektován jako rovnocenný partner se všemi právy a povinnostmi.

Mezi hlavní cíle patří zejména:

- podchycení přirozených vloh dětí a jejich rozvoj
- vytváření vědomí vlastních schopností a vlastní hodnoty jako předpokladu
- společenské integrace
- korekce nežádoucích sociálních návyků
- prevence sociopatogenních jevů (drogy, gamblerství, pouliční kriminalita)
- vytváření pozitivního vztahu k vědomostem a dovednostem

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež se nachází na ulici Sirotčí 45 v Ostravě - Vítkovicích. Děti a mladí lidé sem mohou přijít každý všední den v čase od 14:00 do 18:00 hod. Nízkoprahové centrum je tvořeno čtyřmi místnostmi – velkou hernou, malou hernou, počítačovou učebnou a kuchyňkou. Návštěvníkům je zde k dispozici množství výtvarných pomůcek, plazmová televize, DVD přehrávač, CD přehrávač, několik desítek CD a DVD nosičů s moderní hudbou, filmy, pohádkami a písničkami pro děti. Návštěvníci zde mohou využít také dalšího vybavení, které zahrnuje například magnetické šipky, stolní fotbal a stůl na stolní tenis.

V uplynulém roce v rámci nízkoprahového centra probíhaly tyto kroužky a činnosti:

1. Stolní tenis

Stolní tenis byl v roce 2008 v rámci nízkoprahového centra jednou z nejžádanějších aktivit. Účastnili se jí nejčastěji chlapci ve věku 10 – 13 let. Stolní tenis byl jedinou volnočasovou aktivitou, která probíhala nepřetržitě po celý rok, tedy i v době letních prázdnin.

2. Doučování

Doučování probíhalo od počátku roku 2008. Protože byl zájem opravdu vysoký, nebylo zpočátku možné zajistit, aby se každému zájemci individuálně věnoval jeden pracovník. Doučování tedy probíhalo skupinovou formou, při níž jeden pracovník pracoval s cca 15 dětmi současně. V této době byla hlavní náplní činnosti pomoc s domácími úkoly.

V průběhu roku 2008 byl tým doučujících rozšířen o 3 osoby - středoškolskou učitelku s mnohaletou praxí a dvě studentky vysoké školy s bohatými zkušenostmi s doučováním dětí. Do doučování se také zapojili studenti, kteří v naší organizaci vykonávali odbornou praxi. Díky této skutečnosti mohlo být doučování rozšířeno o individuální formu, při které doučující s dítětem pracoval jednotlivě. Mohl se tak věnovat konkrétním potřebám dítěte, což velmi zvýšilo kvalitu poskytované služby. Od dubna do prosince individuální doučování probíhalo souběžně s doučováním skupinovým. Důraz byl kladen zejména na předměty, které dětem ve škole dělají největší problém – český jazyk, anglický jazyk, matematiku, fyziku a chemii.

3. Výtvarný kroužek

Ve výtvarném kroužku děti mohly pomocí řady výtvarných technik za využití rozmanitých výtvarných pomůcek tvořit obrázky a výrobky, kterými posléze vyzdobily prostory nízkoprahového zařízení. Fantazii mohly využít při malování „příchodu jara“ prstovými barvami, při modelování a tvarování výrobků z hlíny i při práci s barevnými papíry. V rámci kroužku si děti mohly vyrobit také masky na Halloween či vánoční přáníčka.

4. PC učebna

Hraní her a vyhledávání informací na Internetu patřilo i v loňském roce mezi velmi oblíbené činnosti našich uživatelů. Zájemci se mohli kromě zábavy také učit pracovat s počítačem pod dohledem vyškoleného pracovníka.

5. Besední kroužek

Jedná se o nový kroužek, který v nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež začal probíhat v září roku 2008. Jeho účelem bylo hovořit s dětmi na témata, která je zajímají. Za příznivého počasí probíhal kroužek venku, v zimě nebo za špatného počasí potom v prostorách nízkoprahového centra. Účastníci sami rozhodovali, o čem chtějí hovořit. Zpočátku volili neutrální náměty týkající se přírody, svátků a podobně, později se dostali k závažnějším tématům, jako jsou například záškoláctví a drogová závislost.

6. Taneční kroužek

Náplní tohoto kroužku byla zejména příprava na veřejná vystoupení. V dubnu roku 2008 svým vystoupením dívky zahajovaly V. ročník mezinárodního festivalu dokumentárních filmů o trvale udržitelném rozvoji TUR Ostrava 2008, 30. května vystoupily na akci „Lidé lidem“, která proběhla na Jiráskově náměstí v Ostravě, zatančily také na „Dni plném her“ v Divadle loutek. Své umění mohly předvést také svým kamarádům a rodičům na Mikulášské a Vánoční besídce v nízkoprahovém centru. Na začátku nového školního roku některé zkušené tanečnice vystřídaly nové, mladší dívky, které se hned v říjnu pustily do nácviku tanců, s nimiž chtějí vystoupit na soutěži Miss Poupě.

7. Pěvecký kroužek

Tento kroužek začal probíhat v září roku 2008. Děti zde mohly rozvíjet své hudební nadání – zazpívaly si za doprovodu kytary, učily se při zpěvu samy doprovázet hrou na hudební nástroje a rozvíjely svůj cit pro rytmus. Během října a listopadu stihly nacvičit zpěv několika romských písní i českých koled, se kterými vystoupily na prosincové Mikulášské besídce.

8. Volná aktivita

Přes širokou nabídku kroužků a volnočasových aktivit si zařízení zachovává svou nízkoprahovost. Také v uplynulém roce bylo otevřeno i dětem, které neměly zájem účastnit se zájmových kroužků. Uživatelé zde mohli pod dohledem výchovných pracovníků trávit čas činností, kterou si sami zvolili – například sledováním filmů na DVD, poslechem hudby, hraním společenských her apod.

9. Posilovna

Na počátku roku pokračoval provoz posilovny, která byla mezi klienty, zejména pak mezi dospívajícími chlapci, velice oblíbená. Z důvodu opakujících se problémů s nadměrnou vlhkostí prostoru, v němž se posilovna nachází, však musela být uzavřena a její provoz se bohužel do konce roku nepodařilo obnovit.

V září roku 2008 začal probíhat také kroužek vaření a kroužek ručních prací. Oba kroužky však byly na konci měsíce ukončeny. Vzhledem k zájmu dětí o tyto aktivity máme v plánu jejich zařazení do nabídky v roce 2009.

Účast na všech pravidelných aktivitách NP centra ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 9 Účast v jednotlivých kroužcích NP centra v roce 2008

	zapsáno	**kontakty**	**průměr/den**
doučování	71	3433	18
stolní tenis	37	2109	11
výtvarný kroužek	32	632	13
PC učebna	37	3190	16
taneční kroužek	17	447	7
posilovna	20	366	11
besední kroužek	23	157	17
pěvecký kroužek	14	153	13
volná aktivita	31	1655	15
kroužek vaření	11	22	11
kroužek ručních prací	14	45	11
CELKEM	**72**	**12209**	

Mimo výše uvedené pravidelně probíhající aktivity se uskutečnilo několik jednorázových nebo opakovaných akcí:

Odpoledne v knihovně

Vítkovická pobočka Knihovny města Ostravy loni pokračovala v pořádání nejrůznějších akcí pro děti. Klienti nízkoprahového centra se zde v květnu zúčastnili zábavného odpoledne, během kterého si mohli vyzkoušet různé výtvarné techniky.

Učíme se s počítačem

Knihovna města Ostravy pořádala také kurz, na kterém se děti zábavnou formou učily pracovat s počítačem. 1x měsíčně se kurzu účastnilo 6 dětí z nízkoprahového centra.

Soutěžní odpoledne

Ve spolupráci s úřadem městského obvodu Vítkovice připravili pracovníci o. s. CENTROM čtyři zábavná odpoledne pro děti a mládež. Návštěvníci si zde mohli zahrát hry, zasportovat si nebo si zasoutěžit o ceny. Každá z těchto akcí se setkala s velkým zájmem dětí. Celkem se jich zúčastnilo 80, přičemž velkou část z nich tvořili právě návštěvníci nízkoprahového centra.

Mezinárodní den dětí

V rámci oslav mezinárodního dne dětí se v nízkoprahovém centru konala diskotéka a o tři dny později následovalo soutěžní odpoledne.

Plavání

V jarních a letních měsících si mohli zájemci z řad návštěvníků nízkoprahového centra pod dohledem výchovných pracovníků pravidelně zaplavat v bazéně Městských lázní Moravská Ostrava.

Přehlídka cvičených psů

V listopadu měli návštěvníci nízkoprahového centra možnost vidět v akci cvičené psy na přehlídce, které pro ně uspořádal jejich majitel.

Fotbalový turnaj o putovní pohár Městské policie ČR

28. srpna se chlapci z Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež zúčastnili fotbalového turnaje o putovní pohár Městské policie ČR, kde zaujali 5. místo.

Prázdninový den s policií

V červenci mohli návštěvníci nízkoprahového centra na prázdninovém dni s policií na vlastní oči vidět, jak pracuje policie a jiné záchranné složky. Viděli také ukázky záchranných akcí a mohli se svézt v policejním autě.

Edukační pobyt

Ve dnech 1. – 8. 8. se uskutečnil edukační pobyt, který občanské sdružení CENTROM pořádalo ve spolupráci s nestátní neziskovou organizací Eurotopia. Pobytu se zúčastnilo 20 dětí ve věku od 7 do 16 let. Ubytovány byly v chatkách rekreačního střediska Anna v oblasti Lučina u obce Tvarožná Lhota. Program zahrnoval množství sportovních i zábavných aktivit, např. soutěže, hry, návštěvy přírodního koupaliště, plavbu na člunech, výlet na rozhlednu a večerní posezení u táboráku.

Mikulášská besídka

5. prosince se konala Mikulášská besídka, která do nízkoprahového centra přilákala mnoho dětí i jejich rodičů. Nejprve zhlédli program, který si pro ně připravily jak děti z mateřinky,

tak účastníci pěveckého a tanečního kroužku a poté mělo každé dítě možnost za básničku či písničku dostat od Mikuláše, čerta nebo anděla balíček s ovocem a sladkostmi.

Vánoční besídka

Vánoční besídka proběhla v posledním prosincovém „předprázdninovém“ týdnu a byla určena pravidelným návštěvníkům nízkoprahového centra. Mimo jiné zde opět vystoupily dívky s tanečním číslem.

Letní edukační pobyt

Soutěžní odpoledne v Parku J. Jabůrkové

Prázdninový den s policií

Odpoledne v knihovně – „Učíme se s počítačem“

Přehlídka cvičených psů

Mikulášská besídka

Posláním služby je zlepšení či alespoň zamezení zhoršování sociální situace jedince nebo skupiny osob. Poskytujeme přímou pomoc při řešení sociálních problémů zájemcům především z městské části Vítkovice. Poradenskou činností se cíleně zaměřujeme na příslušníky romského etnika, u nichž ve zvýšené míře dochází k sociálnímu vyloučení, jejich následné izolovanosti a s ní souvisejícím jevům, jako jsou snížená sociabilita, komunikační bariéry, problematické utváření sociálních vztahů s většinovou společností, sociálně patologické jevy apod.

Sociální poradenství poskytované občanským sdružením CENTROM zahrnuje:

1. **základní sociální poradenství**

Základní sociální poradenství poskytují pracovníci v sociálních službách, v praxi se jedná o naše terénní pracovníky, kteří podávají klientům informace v souladu s § 3 vyhlášky č. 505/2006 (více v kapitole Terénní soc. práce a doprovodný soc. program).

2. **odborné sociální poradenství**

Jedná se o krátkodobou službu, při které je uživateli poskytnuta základní podpora a informace umožňující řešení jeho situace. Poradenství je poskytováno formou osobních konzultací nebo telefonických rozhovorů. V souladu s § 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, se odborné sociální poradenství zaměřuje především na tři oblasti pomoci, a to sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí a zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.

Mezi základní cíle patří zejména:

- zvýšení právního a občanského vědomí, sociálních kompetencí a sociální mobility konkrétního klienta
- zlepšení informovanosti klienta
- zprostředkování služeb a aktivit, které jsou lokálně dostupné
- minimalizace rizik spojených se životem v sociálně znevýhodňujícím prostředí
- rozvíjení spolupráce s dalšími subjekty, které v lokalitě nabízejí služby nebo mohou jinak přispět k naplnění výše jmenovaných cílů služby

Konkrétní cíle vycházejí z typologie řešených zakázek, se kterými klienti přicházejí.

Odborné sociální poradenství bylo v roce 2008 poskytováno ambulantně v prostorách o.s. CENTROM vždy v pondělí a ve středu od 7:00 do 12:00 a od 13:00 do 16:00 hod. Po individuální telefonické či osobní domluvě se sociálním pracovníkem se uživatel služby mohl dostavit také mimo výše uvedené dny.

Poradenství bylo poskytováno v prostorách kanceláře občanského sdružení CENTROM na ulici Sirotčí 45. Tato kancelář s možností bezbariérového přístupu je vybavena adekvátně poskytované službě a je řádně označena. Protože tuto kancelář sdílí více pracovníků a ne vždy bylo možné zajistit dostatečné soukromí, bývala v některých případech využita vedlejší kancelář, která je během provozních hodin poradenského centra zaměstnancům k dispozici. V několika výjimečných případech byla k poskytnutí služby odborného sociálního poradenství využita počítačová učebna nacházející se v prostorách Nízkoprahového centra pro děti a mládež, která je taktéž označena jako poradenské místo.

Při poskytování služby byl kladen důraz na individuální přístup. Při plánování a realizaci postupu práce s jednotlivcem jsme vždy vycházeli z jeho konkrétních potřeb, možností a schopností. Usilovali jsme o vytvoření optimálních podmínek pro správné rozhodnutí směřující ke zlepšení či vyřešení uživatelovy situace, poskytovali jsme mu informace o možných variantách řešení situace a nastiňovali možné pozitivní i negativní důsledky jeho jednání; od uživatele jsme očekávali především aktivitu při rozhodování. Za velmi důležité považujeme zvolení přiměřené míry poskytované podpory. Snažili jsme se o citlivé zvážení uživatelovy situace a následné nastavení přesně takové výše podpory, která ho motivovala k aktivitě při práci na jeho zakázce. Kromě individuálního přístupu patřily mezi základní principy odborného sociálního poradenství také objektivita a diskrétnost. Vždy jsme dodržovali zásady nestrannosti, pracovníci poradenského centra jsou vázáni mlčenlivostí, a to i po ukončení spolupráce s uživatelem. Vzhledem k osobní povaze problémů některých uživatelů služby existovala možnost anonymního poradenství, při kterém nebyly evidovány žádné identifikační údaje.

Počet poradenských kontaktů se v loňském roce pohyboval od 28 do 43 setkání měsíčně, průměrně šlo o 37 kontaktů za měsíc. Počet osob, které poradenské místo navštívily, se pohyboval od 22 do 35 měsíčně, celkem se jednalo o 202 jednotlivců. Mezi uživateli převažovaly ženy, ty tvořily přibližně 2/3 všech klientů. Přesné údaje ukazuje tabulka č. 10.

Tabulka č. 10 Návštěvnost poradenského místa o. s. CENTROM

	počet	klienti -	klienti -	počet
leden	23	19	4	36
únor	22	18	4	28
březen	30	19	11	38
duben	28	16	12	33
květen	29	21	8	38
červen	22	19	3	43
červenec	28	22	6	43
srpen	27	19	8	34
září	30	23	7	36
říjen	35	25	10	43
listopad	30	21	9	40
prosinec	23	14	9	32
CELKEM	**202**	**137**	**65**	**444**

Kromě odborného sociálního poradenství o.s. CENTROM nabízelo v roce 2008 v místě poradenského centra možnost bezplatného kopírování dokumentů či využití telefonního přístroje k vyřízení záležitostí souvisejících se zakázkou uživatele. Naši klienti nejčastěji telefonovali do zdravotnických a školských zařízení, pracovníkům úřadů a poskytovatelům služeb. Kopírování zpravidla využívali k ofocení osobních dokladů a lékařských zpráv. Výše uvedených možností rovněž využívaly převážně ženy. Počet návštěv poradenského místa za účelem telefonování a pořizování kopií dokumentů v roce 2008 ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 11 Návštěvnost poradenského místa o. s. CENTROM za účelem telefonování a kopírování dokumentů

měsíc	využití	kopírování	CELKEM
leden	12	8	20
únor	12	8	20
březen	30	8	38
duben	13	5	18
květen	15	5	20
červen	22	7	29
červenec	16	7	23
srpen	20	5	25
září	18	2	20
říjen	37	5	42
listopad	16	9	25
prosinec	13	5	18
CELKEM	**224**	**74**	**298**

Mezi okruhy problémů, které sociální pracovníci v roce 2008 v rámci odborného sociálního poradenství s uživateli nejčastěji řešili, patřily následující:

1. Bydlení

Zakázky týkající se pomoci při řešení potíží spojených s bydlením tvořily v roce 2008 celou čtvrtinu všech poradenských kontaktů. Nejčastěji se jednalo o problémy vzniklé porušováním povinností vyplývajících z nájmu bytu, a to převážně neplacení nebo opožděné placení nájemného nebo služeb. Rozsáhlou skupinu klientů tvořili lidé, jimž nebo jejichž rodinám hrozila ztráta bydlení nebo už o bydlení přišli. V případech, kdy to ještě bylo možné, se pracovníci snažili klientovi pomoci udržet stávající bydlení, pokud už klient o bydlení přišel, spolupracovali s ním v jeho akutní situaci při hledání náhradního ubytování. Protože jednou z aktivit občanského sdružení CENTROM je realizace projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem, souvisely požadavky klientů často s touto službou.

2. Dluhy

Druhou nejpočetnější skupinu tvořily v loňském roce zakázky spojené se zadlužeností. Často se kombinovaly s výše popsaným okruhem – dostane-li se klient do situace, kdy není schopen splácet dluhy či půjčky poskytnuté jak soukromými osobami, tak zejména bankami a úvěrovými společnostmi, dříve nebo později zpravidla přestává být schopen také pravidelně hradit náklady spojené s bydlením. Řešení tohoto typu zakázek bylo často komplikované z toho důvodu, že drtivá většina klientů přicházela do poradenského centra až ve chvíli, kdy již bylo soudnem rozhodnuto o exekuci a nebylo už možné řešit problém samotný, pouze jeho důsledky.

3. Rodina

Do tohoto okruhu spadá velké množství poradenských kontaktů, při nichž pracovníci s klientem řešili nejrůznější problémy související s rodinou a se vztahy uvnitř ní. Jednalo se například o záležitosti týkající se výchovných problémů dětí, mezigeneračních a partnerských vztahů, náhradní rodinné péče apod.

4. Právo, vysvětlení obsahu dokumentu

Pracovníci se často setkávali také s klienty, kteří požadovali radu z právní oblasti. Někteří pouze vyžadovali informaci, jak začít řešit svou situaci, jak napsat návrh k soudu apod., jiní již byli účastníky soudního řízení a chodili se radit ohledně postupu ve svém konkrétním případě. Velmi často docházelo k situaci, kdy klient nerozuměl obsahu dopisu, žaloby či jiného dokumentu, který obdržel u soudu a potřeboval, aby s ním někdo tento dokument rozebral, vysvětlil mu, o co se v něm jedná, nastínil mu další pravděpodobný postup soudu apod.

5. Dávky

Další okruh řešených problémů souvisí s dávkami státní sociální podpory, dávkami pomoci v hmotné nouzi a dávkami nemocenského a důchodového pojištění. Klienti přicházeli obvykle ve dvou případech – v prvním z nich požadovali informaci, kde, jakým způsobem a případně za jakých podmínek lze o konkrétní dávku žádat. Ve druhém případě přicházely osoby, u nichž došlo ke snížení výše nebo úplnému odnětí dávky a požadovaly sdělení důvodu této změny nebo pomoc se sepsáním odvolání proti rozhodnutí.

6. Zaměstnání

V dřívějších letech se pracovníci o. s. CENTROM setkávali velice často s žádostmi klientů o pomoc při hledání zaměstnání. V roce 2008 již tyto požadavky tvořily jen 4% všech poradenských kontaktů. Není to bohužel způsobeno poklesem nezaměstnanosti v lokalitě, nýbrž skutečností, že v o. s. CENTROM již od konce roku 2007 působí terénní pracovnice, která se zaměřuje výhradně na práci s nezaměstnanými klienty. Ti si na její přítomnost zvykli a v případě potřeby řešení problému spojeného s oblastí zaměstnanosti již vyhledávají přímo její služby. V rámci odborného sociálního poradenství tedy byla v roce 2008 tato problematika řešena pouze minimálně.

7. Zdraví

Ani tato problematika již není v rámci odborného sociálního poradenství řešena příliš často. Důvodem je přítomnost zdravotně sociálního pomocníka, který je zaměstnán v o. s. CENTROM a který je schopen s klienty řešit nejrůznější záležitosti ze zdravotní oblasti. Proto jsme se s tímto okruhem problémů v roce 2008 setkávali již poměrně zřídka.

Přehled všech řešených okruhů spolu s absolutní a relativní četností jejich výskytu lze vidět v tabulce na následující straně.

Tabulka č. 12 Problematika řešená v rámci odborného sociálního poradenství

okruh	**počet**	**%**
bydlení	138	25%
dluhy	126	23%
rodina	87	16%
právo, soudy	70	13%
dávky	43	8%
zaměstnání	22	4%
zdraví	26	4%
jiný obor	20	3%
trestná činnost	10	2%
občanství	11	2%
celkem	**553**	**100%**

V roce 2008 jsme v rámci služby odborné sociální poradenství zaznamenali výrazné zvýšení počtu klientů. Důvodem je pravděpodobně zvýšení obecného povědomí o této sociální službě a jejích možnostech, k němuž došlo jak díky prezentaci služby v rámci práce terénních a sociálních pracovníků, tak díky rozšíření informací o službě mezi rodiny a známé klientů, kteří službu v minulosti využili.

Projekt financovaný z rozpočtu Ministerstva vnitra ČR

Dobrovolníci v organizaci byli využívání při aktivitách souvisejících s činností profesionálů při poskytování registrovaných sociálních služeb. Mezi hlavní činnosti dobrovolníků v organizaci patřila práce v nízkoprahovém zařízení a to jak při doučování, tak při plánování a realizaci volnočasových aktivit. Dobrovolníci fungovali rovněž při provozu specializované mateřinky, kde pod vedením profesionála pomáhali při aktivitách s dětmi.
Díky dobrovolnické činnosti jsme se mohli věnovat dětem i individuálně a poskytnout jim takto lepší pomoc jak při doučování, tak realizovat více volnočasových aktivit najednou.

Prostory k realizaci služeb

Všechny služby, které o.s. CENTROM žadatelům nabízí, jsou poskytovány v domě na ulici Sirotčí 45 v Ostravě – Vítkovicích (jde o lokalitu neatraktivní městské periferie s byty horší kvality, hustě obydlenou převážně obyvateli romského etnika). Jedná se o rekonstruovaný bytový objekt, ve kterém se kromě nízkoprahového zařízení pro děti a mládež nachází 11 bytových jednotek, z nichž 10 provozuje naše organizace jako bydlení s doprovodným sociálním programem. Vstup do budovy je bezbariérový. Zařízení NP centra je umístěno v přízemí budovy s celkovou rozlohou 155m2. Pro činnost slouží 5 místností, ve sklepních prostorách je umístěna posilovna.

Jednotlivé místnosti:

- velká herna
- malá herna
- třída Mateřinky, šatna včetně sociálního zařízení
- počítačová učebna
- kuchyňka
- posilovna

Pro kontakt s klienty při poskytování služby „Odborné sociální poradenství“ je určena samostatná kancelář v přízemí objektu s možností bezbariérového přístupu. Je k dispozici telefon, kopírka pro případné pořízení fotokopií dokumentů, počítač s tiskárnou, místo pro vyplňování formulářů.

Kancelář sociálních pracovníků

PC učebna

Malá herna

Velká herna

Personální zajištění projektů v roce 2008

jméno	dosažené vzdělání pracovníka pro výkon sociální služby	funkce	
Hlavní pracovní poměr			
Jan Houdek		koordinátor a vedoucí projektů	
Ing. Aleš Niemczyk		vedoucí projektu SROP II, mediátor	
Mgr. Ivana Nesétová	VŠ sociálního směru	výkonná ředitelka	
Bc. Aleš Musil	VŠ sociálního směru	vedoucí sociální pracovník	
Mgr. Michaela Grigorová	VŠ sociálního směru	odborná sociální pracovnice	
Ing. Martina Keclíková		ekonom	Do 15.4.2008
Bc. Andrea Němcová		administrátor, ekonom	Od 15.2.2008
Pavla Siváková	SŠ (Gymnázium) + akreditované kurzy: Asistent pedagoga Pracovník v sociálních službách	asistent pedagoga	
Dáša Suchánková	SŠ pedagogického směru	vedoucí NP centra	
Olga Bocková	SŠ + akreditované kurzy: Asistent pedagoga, Terénní sociální pracovník	výchovný pracovník	
Ladislav Koky	SOU + akreditované kurzy: Asistent pedagoga, Pracovník v sociálních službách	výchovný pracovník / terénní pracovník	
Mgr. Jana Krhutová	VŠ pedagogického směru	vedoucí pedagog mateřinky	
Hana Bastová	SŠ pedagogického směru	výchovný pracovník	Do 30.4.2008
Rostislav Smieja		údržbář	Od 1.4.2008
Kateřina Kusinová		administrátor	Od 2.5.2008
Marcela Mašová	SŠ + akreditovaný kurz Terénní sociální pracovník	terénní pracovník	
Margita Lebicová	SOU + akreditovaný kurz Terénní sociální pracovník	terénní pracovník	
Josef Čureja	SOU + akreditovaný kurz Terénní sociální pracovník	terénní pracovník	

Jiřina Šedivá	SOU + akreditovaný kurz Terénní sociální pracovník	terénní pracovník	
Lenka Lešková	ZŠ + akreditovaný kurz Terénní sociální pracovník	terénní pracovník	
Miroslava Majovská	SOU + akreditovaný kurz Terénní sociální pracovník	zdravotně sociální pomocník	

V organizaci dále v průběhu roku 2008 pracovali na dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti následující pracovníci: Zuzana Goeghová (*koordinátor realizace a financování projektů*), Bc. Lýdia Poláčková (*supervizor terénních pracovníků*), Vladislava Staňková (*supervizor zdravotně sociálního pomocníka*), Tomáš Palička (*pracovník správy a využití bytového fondu sociálního bydlení, údržbář a správce*), Marcela Cágová (*finanční účetní*), Mgr. Jana Havlíková (*lektorka kurzu rozvoje a prohloubení znalostí a dovedností dětí 1. – 9. ročníku ZŠ a podpory zapojení rodičů do přípravy dětí na vyučování se zaměřením rozvoje a upevnění znalostí v matematice, fyzice a chemii*), Eva Niemczyková a Aneta Ščígelová (*lektorky kurzu rozvoje a prohloubení znalostí a dovedností dětí 1. – 9. ročníku ZŠ a podpory zapojení rodičů do přípravy dětí na vyučování se zaměřením rozvoje a upevnění znalostí anglického jazyka*).

Vzdělávání pracovníků v roce 2008

Tabulka č.7 Vzdělávací aktivity zaměstnanců v roce 2008

Zaměstnanec	Název vzdělávání	Typ vzdělávání; místo konání; pořádající subjekt	Rozsah
Mgr. Michaela Grigorová **Bc. Aleš Musil**	Možnosti individuálního plánování pro mladistvé odcházející z ústavní výchovy	Konference; Havířov; Člověk hledá člověka o.s. Praha	8 hod.
Bc. Aleš Musil	Kulatý stůl pořádaný o.s. Vzájemné soužití k projektu podporovaného zaměstnání „Pracovní branka“	Kulatý stůl; Ostrava; Vzájemné soužití o.s. Ostrava	29.5.
Miroslava Majovská **Margita Lebicová** **Marcela Mašová** **Mgr. Michaela Grigorová** **Josef Čureja** **Jiřina Šedivá** **Lenka Lešková**	Poradenství, komunikace	Workshop; Ostrava; Akademie J.A.Komenského	15 hod.
Josef Čureja **Ladislav Koky** **Lenka Lešková**	Sociální péče – sociální činnost pro etnické skupiny	Studium střední školy (dálkové maturitní studium); Ostrava; Střední škola prof. Zdeňka Matějčka v O.-Porubě	5 let
Pavla Siváková	Základy romologických studií	CŽV; Ostrava; Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě	2 semestry
Bc. Aleš Musil	Sociální práce s poradenským zaměřením	Studium vysoké školy; Ostrava; Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě	4 semestry
Bc. Aleš Musil **Pavla Siváková**	Den pro asistenta pedagoga (semináře Dítě s poruchou učení a Dítě impulzivní)	Seminář + přednáška; Opava; KVIC Opava	8 hod.
Mgr. Michaela Grigorová	Diseminační konference projektu Romcentrum z programu Iniciativy Společenství EQUAL	Diseminační konference; Ostrava; „Sdružení Romů Severní Moravy“ o.s.	8 hod.
Mgr. Michaela Grigorová **Margita Lebicová**	Kulatý stůl pořádaný o.s. Vzájemné soužití k projektu podporovaného zaměstnání „Pracovní branka“	Kulatý stůl; Ostrava; Vzájemné soužití o.s. Ostrava	23.10.
Pavla Siváková **Dáša Suchánková**	Sociálně právní ochrana dětí	Kvalifikační kurz; Ostrava; CC Systems a.s. Hodonín (vzdělávací institut Kroměříž)	106 hod.
Pavla Siváková **Margita Lebicová**	4 školení (témata: exekuce a exekuční řízení; Ústava ČR a	Školení pro vlastní zaměstnance; Ostrava; CENTROM o.s.	22.7., 13.8.,

Miroslava Majovská	Listina základních práv a lidských svobod; splátkové kalendáře; diskriminace a rasismus)		15.8., 19.9.
Marcela Mašová			
Mgr. Michaela Grigorová			
Ladislav Koky			
Bc. Aleš Musil			
Josef Čureja			
Jiřina Šedivá			
Lenka Lešková			
Ladislav Koky	Kurz „Nízkoprahové programy pro děti a mládež – specifika práce s romskými klienty“	Kurz; Malenovice; Česká asociace streetwork	14.2.
	Terne Čhave – vzdělávací program rozvoje funkční gramotnosti romské mládeže	Vzdělávací program; Ostrava; KÚ Moravskoslezského kraje	120 hod.
Olga Bocková	Asistent pedagoga	Akred.kvalifikační kurz; Opava; KVIC Opava	122 hod.
	Kurz „Nízkoprahové programy pro děti a mládež – specifika práce s romskými klienty“	Kurz; Malenovice; Česká asociace streetwork	14.2.
	Terne Čhave – vzdělávací program rozvoje funkční gramotnosti romské mládeže	Vzdělávací program; Ostrava; KÚ Moravskoslezského kraje	120 hod.
Margita Lebicová	Dávky státní sociální podpory	školení a beseda, CENTROM o. s.	6 hod.
Miroslava Majovská			
Marcela Mašová			
Mgr. Michaela Grigorová			
Ladislav Koky			
Bc. Aleš Musil			
Josef Čureja			
Jiřina Šedivá			
Lenka Lešková			

Supervize

Supervizorem v rámci terénního programu byla Bc. Lýdia Poláčková. S terénními pracovníky organizace se setkávala pravidelně 1x měsíčně. Supervizorem zdravotně sociálního pomocníka byla zdravotní sestra Vladislava Staňková.

- V lednu jsme podali žádost o udělení akreditace vysílající organizace v oblasti dobrovolnické služby dle zák. 198/2002 Sb. Od Ministerstva vnitra ČR jsme obdrželi kladné rozhodnutí v únoru pod číslem jednacím MV-1026-4/OP-2008 s akreditací na dobu tří let.
- Naše organizace byla zapojena do projektu „Terne Čhave“ realizovaného Krajským úřadem Moravskoslezského kraje. Vzdělávacích aktivit se účastnili 2 pracovníci o.s. CENTROM (Olga Bocková a Ladislav Koky). Většina našich pracovníků se zúčastnila závěrečné konference k projektu konané 12. 3. 2008 v hotelu ATOM.
- V dubnu proběhla kontrola výkonu sociálně - právní ochrany dětí (kontrolu prováděli pracovníci SPOD Krajského úřadu).
- V červnu proběhl monitoring projektů z MMO zaměřený na projekty Bydlení s doprovodným soc. programem, Odborné sociální poradenství, NP centrum, Specializovaná mateřinka, Zdravotně sociální pomocník a Mediátor.
- Jednou z velmi důležitých aktivit, která byla součástí projektu SROP II, a které se účastnili všichni zaměstnanci naší organizace, bylo filmové natáčení dokumentu o NP Centru. Natáčení probíhalo „po částech“ v průběhu jednoho roku (březen 2007 - duben 2008). Jde o sestřih aktivit NP centra a specializované mateřinky a slouží jednak k prezentaci organizace, jednak jako příklad dobré praxe a pro potřeby studentů.
- Spolupracovali jsme s o.p.s. Eurotopia z Opavy (příprava a realizace letního edukačního pobytu pro děti).
- Spolupracovali jsme s o.s. Společně-Jekhetane (participace na provozu Komunitního centra na Pátové ul. v Ostravě – Radvanicích).
- Pracovníci naší organizace se aktivně účastnili Dne sociálních služeb LIDÉ LIDEM 30.5. na Jiráskově náměstí. Vystřídali se s pracovníky ostatních organizací ve dvou stáncích skupin Komunitního plánování: Romské etnikum (stánek NE-ROZLIŠUJEME) a Sociálně vyloučení (stánek NA OKRAJI). Na pódiu v rámci doprovodného programu proběhlo taneční a pěvecké vystoupení dětí z našeho NP centra.
- V červenci a srpnu proběhly v naší organizaci schůzky se zástupci dvou neziskových organizací (ČLOVĚK V TÍSNI z Kladna a IQ ROMA z Brna), na kterých byly předány informace o fungování projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem. Uvedené organizace si nás vybraly na základě doporučení jako příkladu dobré praxe. Organizace by chtěly podobný projekt bydlení uskutečnit v místech svého působení. S organizacemi jsme nadále v kontaktu.
- Dva pracovníci prezentovali v říjnu činnost naší organizace studentům Vyšší odborné školy sociální v Ostravě.

- V prosinci se uskutečnila v komunitním centru beseda klientů Bydlení s doprovodným sociálním programem s pracovnicí Úřadu práce paní Klečkovou. Klienti měli možnost zeptat se na věci související s novým zákonem o zaměstnanosti. Besedy se účastnilo 6 klientek.
- Zaměstnanci organizace se účastnili policejních buněk a byli zapojeni do Komunitního plánování ve dvou pracovních skupinách.
- V roce 2008 pokračovala spolupráce s Ostravskou univerzitou a VOŠ sociální – studenti se v rámci odborné praxe seznamovali mimo jiné i s náplní práce sociálních pracovníků nebo docházeli do NP centra, kde se podíleli na vedení kroužků i na doučování dětí.

Hospodaření organizace v roce 2008

PŘÍJMY

ZDROJE	
Veřejné zdroje	9.084.000,- Kč
Sponzorské dary	0,00 Kč
Úhrady konečných uživatelů služeb - nájmy	857.000,- Kč
Jiné zdroje – úřad práce	156.000,- Kč
Jiné zdroje – Nadace OKD*	140.000,-Kč
Celkem	**10.237.000,-Kč**

VÝDAJE

VEŘEJNÉ ZDROJE (DONÁTOR – NÁZEV PROJEKTU)	výše dotace (zaokrouhleno na celé tisíce)	**výdaje v roce 2008** (zaokrouhleno na celé tisíce)	vráceno donátorovi (zaokrouhleno na celé tisíce)
MPSV - Podpora sociálních služeb s regionální působností – Moravskoslezský kraj	2.950.000,-	**2.950.000,-**	0
Statutární město Ostrava – Bydlení s doprovodným sociálním programem CENTROM, NP centrum DM CENTROM, Specializovaná mateřinka CENTROM, Odborné sociální poradenství, Mediátor pro oblast sociální péče – Bydlení s doprovodným sociálním programem CENTROM, Zdravotně sociální pomocník	2.920.000,-	**2.788.000,-**	132.000,-
Statutární město Ostrava * – Rozšíření a zprovoznění kapacit „Bydlení s doprovodným sociálním programem“, Publicita a aplikace programu bydlení s doprovodným sociálním programem, Rozšíření a zprovoznění kapacit pro služby sociální prevence	125.000,-	**42.000,-**	0,-
MV ČR – Dobrovolnická služba	40.000,-	**3.000,-**	37.000,-
RV ZRK – Komplexní systém sociální péče v romských komunitách	1.900.000,-	**1.797.000,-,-**	103.000,-
OP RLZ - Podpora pracovních míst, poradenství a motivační aktivity (r. 2006-2008) – poměrná část na rok 2008	292.000,-	**292.000,-**	0
SROP II - Komplexní systém sociální péče CENTROM II(r. 2007/2008) – poměrná část na rok 2008	675.000,-	**675.000,-**	0
Statutární město Ostrava - Úroky	162.000,-	**114.000,-**	48.000,-
MMO – Účelové finanční dary (Pořízení uzamykatelných skříněk, Náklady spojené s pořádáním letních akcí pro děti a mládež v sadu J. Jabůrkové)	20.000,-	**17.000,-**	3.000,-
Nájmy – úhrady od klientů	857.000,-	857.000,-	0,-
Dotace z úřadu práce	156.000,-	156.000,-	0,-
Dotace Nadace OKD * - Zpracování projektové žádosti do OP LZZ – zdravotní prevence v romské komunitě, Zpracování projektové žádosti do 2.1.2.ROP, Zpracování projektové žádosti do OP LZZ, op. 3.3.- sociální firma	140.000,-	0,-	0,-
CELKEM	**10.237.000,-**	**9.691.000,-**	**323.000,-**

*- dotace poskytnuta v r. 2008, čerpání proběhne až v roce 2009

Děkujeme všem donátorům a sponzorům, bez nichž by nebyla možná naše činnost. Dále chceme poděkovat všem spolupracujícím institucím z veřejného i neziskového sektoru a rovněž jednotlivcům, kteří nás v průběhu roku 2008 podporovali. Těšíme se v novém roce na další spolupráci.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

OSTRAVA!!!